Väike monitoride ajalugu: rännak minevikku

9 aastat tagasi - 06.06.2017 Autor: AM

Kineskoopmonitoride aeg on ammu läbi - kui keegi veel hoiab sellist oma kodus, siis puhtalt laiskusest, sest lameekraanmonitorid on odavad, säästlikud ja kvaliteetsed. Pole mitte mingit põhjust hoida oma silme ees veel vanamoodsat kineskoopmonitori. Kuid tuletame meelde monitoride ajalugu, kuidas me 4K eraldusvõime ja nõgusate ekraanide keskele välja jõudsime.

Mitmeid aastaid turgu valitsenud: Kineskoopkuvarid.

Sensatsioonilised omal ajal: 4:3 kineskoopekraanid

Kui keegi oleks 1990ndatel välja pakkunud proovida kahe kuvariga seadistust, oleks pidanud vaid lootma, et seda toetav laud on suur ja tugev. Kuni 2000ndate alguseni olid kontorites ja kodudes kõige sagedamini kasutatud ekraanid oma kogukuse ja visuaalselt mitte kuigi tähelepanuväärse väljanägemise poolest tuntud kineskoopekraanid. Enamike inimeste üllatuseks ulatub esimeste kineskoopekraanide ajalugu välja 1897. aastasse, kui need arendas välja saksa füüsik Karl Ferdinand Braun. Kui ta vaid teadnuks, et tema kobakas leiutis saab olema esimeseks verstapostiks arengus, mille tulemiks on kõige hiljutisemalt vähem kui ühe sentimeetri paksusega ekraanid, nagu 5,2 mm läbimõõduga AOC PDS241... Erinevalt nendest tänastest õhukestest ekraanidest võisid kineskoopkuvarite mudelid enda alla hõivata peaaegu kogu laua. Näiteks oli 1990ndatel käiku lastud AOC CT720G 41,9 cm paksune, et mahutada enda sisse

värvilised elektronkiiretorud, mis pilti fosforesteerivale ekraanile tekitasid.

Kuid paksus polnud ainuke disaini osa, mis neid kuvareid tänapäevastest eristas. Nad olid ühtlasi 4:3 formaadis ja enamasti ümbritsetud üsna ilmetu beeži korpusega. Kuid hoolimata sellest, et me ei pruugi neid kobakaid kaaslasi meenutada naeratusega, olid nad suutelised kuvarite turgu valitsema isegi kuni 2000ndate alguseni. Alles siis muutusid LCD kuvarid taskukohasemaks ja massturus menukamaks, tehes hüppelisi arenguid ekraanide disainis.

Kompaktsemad ja energiasäästlikumad: LCD kuvarid.

Uus ajastu: LCD kuvarid

Kuigi LCD kuvarid hakkasid laiemat populaarsust koguma alles aastatuhande alguses, nägid esimesed LCD ekraanid päevavalgust juba 1972. aastal. Kuid peaaegu pool sajandit kestnud kineskoopkuvarite mudelite turu valitsemist põhjustas LCD mudelite kaua kestnud tootmise ja soetamise suur hind. Aastatega turg siiski muutus. Mitte üksnes ei muutunud energiastandardid rangemaks, vaid

inimeste nõudlus parema disaini ja uuema tehnoloogia järele, kutsus esile ka suuremate, õhemate ja stiilsemate mudelite vajaduse. Filtrite, klaasi ja vedelkristalli kihtidest ehitatud LCD ekraanid ei vaja enam töötamiseks kogukaid elektronkiiretorusid, võimaldades seeläbi tootjatel arendada kasvavate turuvajadustega sobivaid mudeleid. Ühtäkki muutus võimalikuks ehitada seninägematult terava pildi ja madala energiatarbimisega ekraane. See lubas katsetamist uute disainlahendustega, mis ei näinud üksnes head välja, vaid olid kasutajatega ka ergonoomiliselt päri. Järjest kättesaadavamaks hakkasid muutuma ekraani reguleerimise viisid, mis võimaldades näiteks kasutajal kuvarit kallutada, on siiani kasutajakogemust oluliselt parandav täiustus. Koos kaduvate kineskoopkuvaritega, mille elektronkiiretorusid kahtlustati pikalt väikeste röntgenradiatsiooni koguste eraldamises, hakkasid veelgi taanduma ka mured pikaajaliste kuvarikasutajate tervise osas.

Red Dot disainiauhinna võitja: Kolme puutenupuga ja kolmel viisil reguleeritava alusega AOC Angelo.

2000ndate keskmeks olid kuvarite disain muutunud nii drastiliselt, et kogukate kineskoopkuvarite ajad näisid olevat ammu ununenud. Näiteks tõi AOC 2008. aastal lagedale Red Dot disainiauhinna võitja Angelo, kolme puutenupuga ja kolmel viisil reguleeritava alusega 16:9 formaadis LCD ekraani.

Tulemist ja minemist nägid sellised kujundused, nagu näiteks iF tootedisaini auhinna võitnud ja seinale lihtsaks paigalduseks sobiva painduva alusega AOC Razori või samuti iF auhinna võitnud ja eriti õhukese raami ja äravõetava alusega AOC 57 seeria oma. Sellised mudelid ei olnud üksnes stardipauguks tänasele kujundamise võidujooksule, vaid ka järjest suurenevale isikupärastamisele.

Ülilaia nõgusa ekraaniga mängukuvar AOC AG352QCX.

Olevik: Laiemad, õhemad ja kiiremad kuvarid, mis sobivad igaühele

Kuidas on kuvarid muutunud? Nii nagu paljude teiste toodetega on kliendi soovid ja vajadused üksikasjalikumad kui kunagi varem. Olgu see kas stiiliteadlik kontorikasutaja, võistlusmängur, elukutseline graafiline disainer või argine kodukasutaja. Turule on ilmunud mitmeid nišše, mis nõuavad tootjatelt kasutajate vajaduste ja elustiilidega sobitumiseks eripäraste kujunduste ja tehnoloogiate välja arendamist. Kaasaegsed kuvarikujundused peavad mõjuma visuaalselt ja funktsionaalselt köitvalt erinevatele inimrühmadele, kel on tihti täiesti erisugused vajadused ja soovid. Ühteaegu parimat pildikvaliteeti ja ergonoomilisi funktsioone otsivate graafiliste disaineritega võivad ka tänapäeva professionaalid tänulikud olla stiilsete ja funktsionaalsete kuvarite olemasolule, mis näevad peale hästi

töötamise laual ka head välja.

Võib rahulikult öelda, et tänapäeva kuvarid on õhemad, kiiremad ja lisaks suuremate ekraanidega. Ent e-spordi ja võistlusmängude kasvava populaarsuse tõttu soovivad paljud tänased kasutajad peale lühema reaktsioonikiiruse ja suurema värskendussagedusega ekraanide ka kaasakiskuvat mängukogemust võimaldavat kujundust. Üle kogu turu on nõgusad ekraanid – mis üllataval kombel tegid televiisorite sfääris debüüdi juba 1952. aastal – saanud menukaks mängurite seas. Samuti on teinud suure arengu ergonoomiliste muganduste võimalused. Kunagised kineskoopkuvaritel oli harva kuvari keeramisest rohkem funktsioone, samas kui enamikke tänapäevaseid ekraane saab kallutada, pöörata või kõrguse suhtes reguleerida.

Ka kontorites ei pea ärikuvarid enam olema kohmakad ja igavad.

- Uudised
- Kuvarid ja telerid

Pilt

